

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilvántar... Budapest IV. kerület... sarkán 1. sz.

Hirdetések felvételének a külföldön... München: Oppelt A.-nál, Stutenbastei Nr. 2.

Bevezetés... Budapest IV. kerület... sarkán 1. sz. Egy szám 6 krajczár.

A fenyegetett béke.

Holt idény nincs e nyáron a külpolitikában. A keleti események igénybe veszik egész Európa figyelmét. Hadi készülődések moraja hangzik ki a Balkán-félszigetről.

meg történt. A mit eltávolítani óhajtott volna: az létesült. A páncélos hajóhaddal való ténnyel a Márványtengerben, mikor az oroszok ragyogni látták már a sztambuli minaréték aranyozott féldíszét.

És mégis Beaconsfield lord politikája biztosított előnyöket Angliának s legalább jelentős mérvben hozzájárult az európai béke fontartásához. Előny tudott vonni hazájá érdekeire nézve kedvezőlen eseményekből is.

Anglia józan, hidegen számító népe mindezen kérdéseket fölveti magának s ép oly kevéssé találja meg a megnyugtató feleletet, mint mi. Ehhez járul a kormány azzai politikáját ért veséssé.

zétől megszabaduljon Európa. A Balkán-félsziget forrong, az izgalom görögök, törökök, montenegróiak, albánok, szerbek és bolgárok között nőttön-nő.

Budapest, augusztus 2.

Ausztria két nagy politikai pártjának, az autokratikus és a centralistáknek helyzetéről a cseh „Politik” legújabb számában a következőket írja:

Budapest, augusztus 2.

Európa méltósága, az egyetértő hatalmak elmentmondást nem tűrő akarata, — melyről annyiszor s oly fennem volt szó, a hosszas készülődések után végre odajutott, hogy némely hatalmak a portyázászat korántsem tekintik egyenesen visszautasítónak, hanem „vitatható”-nak tartják.

befolyásnak örvend, mint az ülésszak kezdetén. A parlamenti pártoknak jelentősége kiválólag szolidaritásukon s az egységes vezetésen alapszik.

Az „Augsb. Allg. Zeitung” az osztrák birodalmi gyűlés jobboldali pártjáról azt írta, hogy többé nem követik a federalista, az autonomista célokat.

Budapest, augusztus 2.

Európa méltósága, az egyetértő hatalmak elmentmondást nem tűrő akarata, — melyről annyiszor s oly fennem volt szó, a hosszas készülődések után végre odajutott, hogy némely hatalmak a portyázászat korántsem tekintik egyenesen visszautasítónak, hanem „vitatható”-nak tartják.

A portán még a tagadó válasz elkltdése után is egyre iparkodnak a külföldi képviselők befolyásukat oly értelemben érvényesíteni, hogy Európa kirívásai teljesítésének, sőt bizonyos részről biztosítékot is akarnak nyújtani a portának arra nézve, hogy a görög vagy montenegrói uralom alá kerülendő muzulmán lakosok tulajdonát és személybiztonságát oltalmazza stb.

tani Törökországot, hogy vagy az áprilisi konvencziót vagy a Dulcignóra vonatkozó javaslatot hajtsa végre, meg pedig a jegyzék átadásától számítandó 3 hét alatt, mert ellenkező esetben az ő hatalom együttes hajóhada megjelenék a dulcignói parton.

Atól lehet azonban tartani, hogy az idézett lap, hogy a Gladstone által földézett válság mégsem lesz elődázható. Az Oroszország által szított bolgár fölkelés, melynek célja egy Kelet-Ruméliából, Macedóniából s Szófiától Szalonikiig terjedő nagy állam létesítése, mely megfelelően Oroszország kedvére eszméjének és Gladstone ethnografiai elméletének, csak jelleget vár, hogy kiérthesse. A hatalmak egyesületének vagy meghasonlhatnak: lehetetlennek látszik, hogy Törökország megmenekedjék az angol kormány által megmondottan földeztet katasztrófától.

Mig Görögország mindezek folytán egyrésztől jegyzékben szándékozik panasz tenni a miást, hogy a határügy nagyon sokára húzódik s 2 hónap múlva már elmúlik az az idő, mely alatt katonai rendszabályokat lehet tenni az ígért terület elfoglalására — addig másképp arról érkezik jelentés, hogy „Izrael” nevű angol hajót Rhodosz táján görög kalózok támadták meg s egy török ágyúszárd már el is indult a kalózok tudószerére. A görög kalózokdás nem újsg Európa előtt, s minthogy már épen flotta-demonstrációról van szó, épen nem ártana, ha ezt arra az údvőz célra használnák föl, hogy a hellének rablási kedvét kissé lehtenék.

A montenegróiak és albánok közt folyt harcokról, melyről tudósított értesített, Hódó bej a ligának a következőket jelenti:

A montenegróiak által Matagos ellen intézett előnyomlás 2000 ember kísérettel meg. A hódók és gruzok voltak tüben leg-elsőz s egy óráig harcra, míg segítségért küldhettem. Manab kapitány, Kolaszaga és Ungel bej dőlben érkeztek a csatába a két orosz puskatot után hátra nyomták az ellenségéi Kosiubé. Handarártal kézen nyelvez fít vetek el a katonáink. Az ellenség halottjait magával vitte, vesztésgé ismeretlen, a mienk jelentésgény.

Hadisi Osman bej a kirivári táborból jelenti: „Dulcigno és Dibrabeli harcokkal szétrom-

nyűbő új paloták emelkednek, melyek szépség tekintetében messze felülmúlják Brüsszelt és Gand monoton épületeit. Mert a kereskedelem élénkségével itt szemléltetést gyarapodik a jólét és a városnak valóságos Krózzusi vannak.

Gelléri Mór.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCZÁJA.

Az európai sajtó Antwerpenben.

Antwerpen, július 30. Ha látnak a művészet, a tudomány, az ipar központját Belgiumban, méltán kíváncsiak lehetünk a kereskedelem központjára. Brüsszelt a művészet, tudomány és műipar, Gent a kézmű- és gyáripar, Antwerpen a kereskedés hazája Belgiumnak. Ujjabb időben versenyez Marseille-vel. A kereskedelmi tudósítások Belgiumban csak a városból érvényesek. S minden lap, mely valamit tart magára, állandó számkutatóval bír Antwerpenben.

lengette koblén Rubens, a nagy festő s az ő falai közt nevedekett a középkori festőiskolának legnevezetesebb generációja. E városban élt Plantin a könyvnyomdászat és könyvkiadás s hírneves előharcosa s egyik legnagyobb tökéletesítője. Kinek emléket még ma is egy külön könyvnyomdászati múzeum hirdeti.

A Plantin-Moretus-múzeumot tekintettük meg legelőször. A könyvnyomdászat történetének egyik legnevezetesebb magyarországi a társát. Az egész épület, főleg belül most is épen olyan, mint volt 1560-70-ben. A régi flamandi korszak berendezése, egy flamandi jómódú patricius lakására vallanak. Az első termekben a könyvnyomdászat azon időbeli mutatóványai s Plantin legelső könyve az akkori nagy művészek életrajzait rajzolt képei a poliglott biblia, könyvek címlapjai, inzeziók, vignetták hosszú sora és gyűjteményei váltakozik egymás mellett. A mai hírlapíróra, kinek annyi dolga és baja van a nyomdával, kiváló érdeklődéssel s pártatlan gyűjtemény, melyben a régi írók és hírlapírók termékeit látjuk visszatérőződni. S akkori nyomdászatnak tőleg az elzevri nyomdás a tőkély oly magas fokán állott, a nyomás oly tiszta, s a kiállítás általában oly díszes, hogy nem lehet csudálkozunk, ha a mai kor annyira felkapta az elzevri-kiadásokat és visszatért azon régi formákhoz, melyeknek megalakításában Plantinnek hervadtatlan érdemei vannak. Ez érdemeket hirdetni fogja ez a múzeum, mely régi varázsát nem fogja elveszíteni azokra, kik az irodalommal foglalkoznak, iránta érdeklődnek s általában a művelődési történelem jelentőségét méltányolni tudják.

Ugyanazon szobában, mely a nyomdászat s remekeit és emlékeit élénk tárgya, vannak a Plantin-féle múzeum alapítóinak arcképei is. Rubens 14. Van Dyk 2 képpel van képviselve. A szobák berendezése, u. m. szőnyeg, székrenyők, székék a 15. század alkotásai.

E termekből kilépvé, az ódon udvarra lépünk. Innen a korrekortor szobájába vezetnek. Mintha ma csak szünnap volna, úgy találjuk itt a korrekorturát, könyvek nyomott íveit, a segédkek számoló könyvét és mindazt, amivel a faktornak, vagy segédjeinek foglalkozni kell. Tovább menet ismét a korrekortor lakásába érünk. E szobák díszíti ama korbeli öreg művezetőnek arcképe is. Ismét

korlát és imprimit lapok, nyomott ívek, könyvek halmaza járul elénk, melyek át egyenesen a nyomdába lépnek.

A szekrények a bettek sok száz nemével, a festőkönyvek, kézi sajtók (számra nézve hat) úgy állnak itt, hogy akár holnap folytatni lehetne a munkát. S ebből látszik, hogy a nyomdászat eszék, eltekintve a gépektől, a 16-dik század óta nagyon keveset változott.

Ez emlekre érve a nyomda rézmetszet-gyűjteményét, az ezeken nyomott rézcsépegek gyűjteményét látjuk s ott találjuk azon könyvek írást, melyek egy félszázadnál rövidebb idő alatt a nyomdában készültek. Majd Plantin régi lakása s annak csigno berendezése, szép képei vonják magunkra figyelmünket. E szobák egyikében a következő felirattal találjuk flamand nyelven: Kristofel Plantin született Tourban 1544. Antwerpenben jún. 1649. Itt mint könyvtáros telepedett le. Első könyvet nyomta 1555. Udvári nyomdász lett 1570. 34 év alatt 1200 művet adott ki. Meghalt 1589.

óranál tovább néztük a sorényen folyó rakpartokról, midőn két kis hajó érkezett meg, melyekre felszállva, a folyamról tanulmányoztuk a baggerozógépek működését. Majd egy nagy hajóra szálltunk át és körüljártuk a várost, melynek látványa kivált azokra nézve volt meglepő, kik nem látták még kikötő-várost.

Messze benyulnak a mesterséges bassinék, melyekben egymás hátán-hegyén áll a rengeteg kirkadó, vagy megrakodásra váró hajó; ugyanekkor nagy számban lepi el magát a folyamat. A vasút száz egész nyúló sínhálózatával waggosjait a partokra állítja és szoros neustaba hozza a hajókat. Entréputók, docock, magtárak, tárházak százával terülnek el a parton. A munkások szonogó raja szolgálatában áll a kereskedésnek és forgalom előmozdításának. A hajók legénysége tess. vesz, tisztogt, gőzösköt fűtynél, emberek parancsszava hallik s az élet oly élénk, a szorgalom oly példás, mint egy mintáshasban. Itt kiesiben, ott nagyban. Egy jókora darabot látnunk itt Londonból. A városnak 150,000 lakosa van s az élénk kereskedelmi lendület jó módot, gazdaságot teremtett benne, mintha mindaz a sanarygatás, melyen a város keresztül ment, eltűnt volna. Közmuvelődés intézetei a virágzás oly magas fokán állanak, mint Brüsszelben, sőt egy-egy irányban túl is szárynyalják.

A hajó már jó nagy kanyarulatot tett velünk. Messze eltróvotunk a városból. A számtalan hajó zászló, arbocezzától a városból már alig látnunk valamit. Egerszere egy kis hajó jót utánunk s uszónára invitál a Red Star line (Antwerpen-New-York) hajó-társaságnak nevében. Ez volt a legnagyobb hajó a kikötőben. Amerikai buzát hozott Antwerpenbe, a világereskedelmi piacz számára. Szép nagyszemű, acélos buza, mely nekünk magyaroknak nyújt versenyt. A rengeteg hajó belsejében foglaltunk helyet. Egy hosszú asztal frissítővel megrakva vár ránk s a tisztelt kollégák a nagy bámulat okozta fáradságot siettek kipihenni, míg az est ránk nem tört. Akkor a polgármester vezetése alatt ismét kocsiúra ülünk és körüljártuk a várost, a boulevardokat, a tereket, szobrokat, középületeket s minden nevezetességet, melyet kocsiból zuhogó eső közből látni lehet. S látnak azt, hogy a boulevardok körül a város épül, modern stílyben, gyö-

Lapunk mai számához föl iv melléklet van csatolva.

